

ԽՍՀՄՏՈՒՐ ԱՐՈՎԵՐՆԻ ՄԻ ՆՈՐԱԳԻՒՏ ԲԵ- ՆԱՏԵՂԺՈՒԹԻՒՆ

Ծաղիկք Արամեան դաշտաց խնկածին՝
Վաղուց ցամաքեալ՝ զնին փոշեթաղ.
Ո՛ւմ արդ ի խնդիր հալրենեաց որդին
Նլեալ՝ տարադրի ըղձակաթ՝ ալժմ մխ.—

Ո՛չ բուք դառնաշունչ՝ մղեալ ի հիւսսուն
Ո՛չ տօթ կենսախարշ ի ջերմն հարաւոյ
Փշեաց կործանել զաշխարհի մեր զշուք,
Թողուլ մեզ զաւերս մշտամալ ի սուք։

Աստ ժանդ ժամանակն բարձեալ զսահակ՝
Փշրեաց, տապալեաց անդուծ բռնութեամբ.
Ջբիւրամեալն ճգանց զանմահ լիշատակ
Կեր ետ կորստեան՝ բնաջինջ աւերմամբ։

Աւերակք մամուռեալք՝ կանգնին անբարբառ,
Արձանք, ապարանք ճնդեալք ի փոշի՝
Հրդեհ արձակեն ի սիրտս սիրավառ.
Ջալնեն հեռանալ, ոչ կալ լամալի։

Դեռ լոխորտ թնդալ Ջանդին կատաղի,
Դեռ մարմանդ հոսէ Երասխն մեղմաձալն,
Դեռ ի վարսս ալեաց ձիւնափալլ՝ կանգնի
Հինն մեր Արարատ՝ անմուռնչ, ապարան։

Ալլ դիւցազնականն ուր ուժ զօրութեան,
Որ ի կուրծ ժալուից քանդակէր մատամբ.
Տեղի սրբութեան արձան մեծութեան
Ի ցոլց հրաշից գերճարտարութեամբ։

Հեռք նոցա արդ չիք անցին անցին,
Թողին մեզ զամէնն սքոյ տեսարան.

Ուր և լառեսցին քո աչք կաթողին,
Քեզ քակ, անապատ կացցեն լանդիման:

Մեռեալ միայն տառք ի ճակատս վիմաց
Ջանուանս հոյակապ քեզ բերեն ի ցոյց.
Հաղիւ անդ ի խորշս կիսամաշ քարանց
Նշմարի մերոց իշխանաց՝ ան գործ:

Հաւաքեմ գոնէ զցիրս սերմանեաց,
Հաւաքեմ՝ իմ Հնար՝ Հայրենեանց որդի.
Դուցէ բացցի մեղ առաւօտ կենաց,
Փչել ի դոսա նոր շունչ կենդանի:

Մինչ մռայլ ալս մթին խաւար կուրութեան
Դարձցի ի պայծառ շող արիւմաճաշ,
Անդէն փալկեցի ձեր ճիգն քրտնաջան
Ի սիրտս և ի միտս որդւոց շնորհամարդ:

Թող. Հնար պատուական. Թող և իմ վիրալից սրտի
սուղ ալս ողբերգութիւն խառնեցի ի թիւս երկնամասն Զե-
րոց ճգանց և գովանի վաստակոց զոհելոց ի սէր Հայրենեաց.
Խոյս տուեալ Զեր ամենալն կենսավախն անդորրութեան՝
դիմէք ինքնորոր ջերմեանդութեամբ, նուիրել զհանգիստ
և զժամանակ, նաև զկեանս անգամ, ի լոյզ և ի խնդիր հնու-
թեանց Հայաստանի՝ Թաղելոց վաղուց ուրեմն ի փոշի մոռա-
ցութեան. Ո՞ր սիրտ դիւրազգած, ո՞ր օրդի հայրենասէր ոչ
պաշտեսցէ և աստուածացուցէ զեռանդն Զեր ալս տօնելի,
Թէ ոչ ալժմ, Թէ ոչ ժամանակակիցք, լեռնորդք, լեռնորդք,
երախտադէտն ապառնի պատրաստեցէ Զեղ պսակ անմահ
ի շարս ընտրելոց, որք գերագունին նկրտեցան վարձուց
. . . . զաղցաւորս զալս կենաց դար վաղանցուկ առա-
քինական գերածալիւ գործովք. Թող միայն լառաջես-
ցին Զեղ բազմաշարչարն Զեր պանդխտութիւն Թող
աւերակք միայն անդգալ, անկենդան՝ վկալ լիցին երկընծալ
որդւոք, որ աճէնն զԶեղ վարէի վար թափառական, ալն քա-
րինք, ալն սուրբ աւերակք, խնկեալք ի բուրումն անուշահոտ
ճգամբք և քրտամբք Հայկազանցն շնաշխարհիկ որդւոյ, վկայք
կենդանիք նախնի փառաց և չքոյ Արամանցն դիւցազնական
զաւակաց՝ Թէ ոչ լերկրի, ի բանակս երկնաւորաց ածցեն,
ամբարձցեն զձեր իղձ երկնահաղորդ, զձեր հայրենասիրու-

թիւն արժանագոյլ. Կաթիլք արտասուաց, որք հեղանիցին
ի վերայ փոշոյ՝ երկնանուէրն Հալկազանց քաջաց, հառաչանք
սրտաբորբոք, որք ծխեսցին ի տես՝ տխուր ալնց աւերակաց
վերասցին, խնկեսցին ի բարձունս՝ քաղցր քան զամենալն
պատարազս գոհութեան, դեր քան զամենալն ողջակէզ ուխտի.
Եւ զիմն ձօնել ողջոյն սիրոյ և զիմն նուիրել համբոյր սրբու-
թեան՝ սրբազան ալնց վալրաց մաղթէ և աղերսէ

Չնաշխարհիկ Հմլր պատուական

Հալրենեաց և Ձեր որդի պատրաստական

Ձեր՝ հոգեմաշ Խաչ. Ապովեան.

Ի 24-ն լուլիսի

Ի 1842 ամի

Երևան

ՅԳ. Ներեցէք ինձ՝ Հմլր՝ զի թուղթն այսպէս ապականեալ
է, ոչ ես, ալ ձեռն ան..... այս և ես չունէի ժամանակ՝ կրկին
արտ... զալն. Խ. Ա.

Խաչատուր Աբովեանի այս բանաստեղծութիւնն ու նա-
մակը, որ ստացել ենք մեծ. պ. Մ. Հ.—Ղ.—ից, մեր կարծի-
քով ուղղուած է հանգ. Սարգիս արքեպիսկոպոս Հ. Զաւա-
լեանցին, որ ալ ժամանակ ուղևորութիւն էր կատարում իւր
«Ճանապարհորդութիւն ի Մեծն Հայս» գիրքը գրելու համար.
Գրուած է գրելու մեծ թերթի վերայ՝ իւր իսկ Խ. Աբովեանի
ձեռքով:

ԽՄԲ.